

AYT-II

1. Çevre ile ilgili yasal düzenlemeler, endüstri tesislerinin çevreye verdiği zararlar konusunda önlemler almalarını zorunlu kılmaktadır. Bu durum ek maliyetlerin ortaya çıkmasına neden olmakla birlikte, ürünlerin çevreye olan etkileri konusunda yeni bir ---- beraberinde getirmektedir. Sonuç olarak küresel ısınma ---- etkilemektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) pazarlama boyutunu - dünya ekonomisini
- B) sosyal sorunu - insanların yaşam biçimini
- C) kişisel uyumsuzluğu – insan ilişkilerini
- D) sağlık sorununu – sağlık sektörünü**
- E) doğal dengeyi – tabiatın dengesini

2. (I) Ani başlayan şiddetli göğüs ağrısı, nefes darlığı bazen de fenalık hissi ve bayılma belirtileri, kalp krizini işaret etmektedir. (II) Bu yakınmalara aşırı terleme, bulantı ve kusma sıklıkla eklenmektedir. (III) Kalp krizinde en sık görülen göğüs ağrısı yakınması, genelde hastalar tarafından "göğsün ortasında sıkıştırıcı tarzda" olarak tanımlanır. (IV) Bu ağrı daha çok sol kola, bazen her iki kola, boyna, alt çeneye ve karnın üst kısmına yayılabilir. (V) Ağrı çoğunlukla çok şiddetli olup, hastalar bunu "Sanki göğsümün üzerinde bir fil oturuyor" gibi sözlerle ifade ederler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kalp krizi sonrasında vücutta beliren tepkiler sıralanmaktadır.**
- B) II. cümlede kalp krizi belirtilerinin neler olduğu anlatılmaya devam etmektedir.
- C) III. cümlede kalp krizi geçiren hastanın kendini ifade etme biçimine yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede hastalık belirtilerinin yayılmasıyla ilgili kesin bir yargı kullanılmamıştır.
- E) V. cümlede kalp krizinin belirtileri bir benzetmeyle ifade edilmiştir.

3. Osmanlı toplumu 100 yıl veba afetiyle kırıldı. Osmanlı; depremlerde, sellerde, yangınlarda binlerce insanını kaybetti. Çekirge saldırılarını yaşadı. Kıtıklarda aç kaldı. Ne salgınlar gördü: Sıtma, humma, tifüs, kolera... Hiçbiri bit, pire kadar yıkıcı olmadı. Avrupa'yı yıkıp geçen kara ölüm - veba- bu topraklardan Osmanlı topraklarına geldi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznel anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Açıklama yapılmıştır.
- C) ikilemelere yer verilmiştir.**
- D) Nicel verilerden yararlanılmıştır.
- E) Karşılaştırma anlatım biçimi kullanılmıştır.

4. Bedri Rahmi Eyüboğlu, Karadeniz'den evrene akan ırmaktı. İçindeki resim devini Zeki Kocamemi, Sabahattin Eyüboğlu uyandırdı. Nazmi Ziya, Çallı yönlendirdi. Şiire sevdası doğuştandı. Yazın öğretmeni Ahmet Haşim, aklından çıkmayan ustası da Leonardo, Van Gogh'du. Abidin Dino ona "Cehenneme bile gitse cehennemin sevicek bir yanını bulur." derdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen sanatçının özelliklerinden biri değildir?

- A) Sanatın farklı dallarında eserler vermesi
- B) Tüm dünyaca tanınan bir sanatçı olması
- C) Dünyaca ünlü sanatçılardan etkilenmesi
- D) Eserlerinde genellikle dinî temaları işlemesi**
- E) Sevecen bir kişiliğe sahip olması

5. Elif'in uğru nakışlı
Yavru balaban bakışlı
Yayla çiçeği kokuşlu
Kokar Elif Elif diye

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Düz uyak düzeninde yazılmıştır.
B) 8'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
C) Zengin kafiyele yararlanılmıştır.
D) Redife yer verilmemiştir.
E) Benzetme sanatına yer verilmiştir.

6. Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde
Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter
Ve serin serviler altında kalan kabrinde
Her seher bir gül açar; her gece bir bülbül
öter

Bu dizeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.
B) Görsel öğelere yer verilmiştir.
C) Redif ve kafiyele ahenk sağlanmıştır.
D) Tenasüp sanatına yer verilmiştir.
E) Özlem teması işlenmiştir.

7. Bir kasideye ait üç beyit şu şekildedir:

- I. Bu şehir-i Sitanbûl ki bî-misl ü behâdır
Bir sengine yekpâre Acem mülkü fedâdır
- II. Ez-cümle Nedîmâ kulun ey Âsaf-ı devrân
Müstağrak-ı lütf u kerem ü cûd u atâdır
- III. Altında mı üstünde midir cennet-i a'lâ
Elhak bu ne hâlet bu ne hoş âb u hevâdır

Bu beyitlerin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - III - II B) II - III - I C) II - I - III
D) III - II - I E) III - I - II

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?

- A) Leyla'yı arayan gözlerin artık
Kumların üstünde Mecnun'a döner
(Telmih)
- B) Açarken ufkunda güller alevden
Çıktı, her günkü gibi gülerek evden
(Tecahülârif)
- C) Durum diye bir laf var, buyurunuz size durum
Bu toprak çirkef oldu, bu gökyüzü bodrum
(Tezat)
- D) Çekme üç beş günlük dünyaya esef
Dayan kalbim üç beş nefes kadarlık
(Mecazımürsel)
- E) Bu mu, rüyalarda içtiğim cinnet
Sırrını ararken patlayan gülle
(İstifham)

9. Terkib-i bent 5-10 beyitten oluşur. Bent sayısı 5 ile 15 arasında değişir. Gazel gibi kafiyelelenen---- adı verilen bölümler ile her bendin sonunda bulunan ve kendi arasında kafiyeli bulunan ---- beyitlerinden oluşur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) kıta – mahlas B) rubai - hane
C) hane – vasıta D) kıta – vasıta
E) rubai – mahlas

10. ---- Hazret-i Muhammet'i doğum gününde anmak ve bugünü kutlamak için yazılmıştır. ---- tarafından kaleme alınan bu eser mesnevi nazım şekliyle yazılmış olmakla birlikte kaside ve gazel tarzında yazılmış şiirler de içermektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mantıku't-Tayr – Gülşehri
B) Garipnâme – Âşık Paşa
C) Hayriyye – Nâbi
D) Vesiletü'n-Necât – Süleyman Çelebi
E) Hüsn ü Aşk – Şeyh Galip

11. A gül yüzlüm, gül benizlim; kerem edecek ne var bunda? A cevahir sözlüm, bu ayrılık bana ölümden beter... Bari ben "Kerem" olayım, sen de "Aslı". Kerem senin ağzından çıktı. Bu ad bana bergüzarın olsun. Sen de bir hayalin aslısın, bu da benden sana yadigâr olsun... Ben de bakarken sana "Aslı" diye bakarım; bir gün gelir, yolunda kül olur gidersem şu bastığın toprak ben olayım." deyince Aslı'nın gözlerinden Ceyhun misali kan revan olup ağız açmaya mecali kalmadı. Bereket versin dut ağacı, tuttu dallarından bir dal verdi ona, o da dal gerdanında yayılan top zülüflerden üç tel çekti de başladı saz ü niyaza. İmdi, Aslı ne söyledi? Kerem ne dinledi? Biz ne diyelim, cemaatimiz ne anlasın!

Aldı Aslı:

Ne gezersin melul melul bu yerde
Aman Kerem beni rüsva eyleme.
Düşürürsün beni onulmaz derde
Aman Kerem beni rüsva eyleme.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahramanlar olağanüstü özelliklere sahiptir.
- B) Aşk temalı bir hikâyeden alınmıştır.
- C) Ait olduğu dönemin dil özelliklerini yansıtır.
- D) Halk hikâyesinin özelliklerini taşımaktadır.
- E) Mensur ve manzum parçalar içerir.

12. XVI. yüzyıl divan şairidir. Sevgiliye kavuşmak istemeyen, ayrılığın getirdiği acıdan hoşlanan bir şairdir. Bilimsiz şiir temelsiz duvara benzeten şairin şiirlerinde dinî-tasavvufi birikimi kadar tıp, kimya, matematik gibi bilimlerdeki birikimi de dikkat çeker. *Şikâyetname*, Kanunî'nin ölümünden sonra kendisine verilmeyen maaşı vesilesiyle rüşvetçiliği, sosyal aksaklıkları konu edinen bir mektuptur.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdatlı Ruhi
- B) Nef'i
- C) Baki
- D) Kadı Burhanettin
- E) Fuzuli

13. Ahiler, bazı yönleriyle gazileri hatırlatırlar; onlar da gözlerini budaktan sakınmayan yiğit kişilerdir. Fakat gayeleri savaş değil, barıştır. Çalışan esnaf sınıfını, şehir halkını dış ve iç düşmanlardan korurlar. Selçuklu Devleti yıkıldıktan ve devlet otoritesi yok olduktan sonra, esnaf tabakasına mensup olan gençler, kendi aralarında bir korunma teşkilatı kurmuşlardır. Bunlar sabahtan akşama kadar kendi işlerinde çalışırlar; ikinci vakti kazandıklarını şeyhlerine verirler; beraber yer, içer, ibadet eder ve eğlenirler.

Bu parçada anlatılan teşkilatın özelliklerini konu alan metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazavatname
- B) Fütüvvetname
- C) Şehrengiz
- D) Siyasetname
- E) Velayetname

14. Namık Kemal'in Vatan Yahut Silistre adlı eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk edebiyatının Batılı anlamda yazılıp oynanan ilk tiyatro eseridir.
- B) Tema olarak Doğu-Batı çatışması yansıtılmıştır.
- C) Toplum üzerindeki etkisinden dolayı devlet yöneticilerinin tepkisini çekmiştir.
- D) Kahramanlar halk içinden seçilmiş, sıradan kişilerdir.
- E) Halkın anlayabileceği sade bir dil kullanılmıştır.

15. Antalya'nın bir köyünde yaşayan bir köylünün yaşam mücadelesini anlatan bu eser 1890 yılında yayınlanmıştır. Edebiyatımızın ilk köy gerçeğini anlatan bu eserde olay Antalya'nın bir köyünde geçer. Kahramanın varı yoğu sekiz dönümlük tarlası ve otuz yaşlarında evde kalmış Huri isimli kızıdır. Aslında kafasında bir de damat adayı vardır: Koca imamın kayınbiraderi Sarı İsmail.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsettin Sami – Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
- B) Namık Kemal – İntibah
- C) Şinasi – Şair Evlenmesi
- D) Nabizade Nazım - Karabibik
- E) Muallim Naci – Köylü Kızların Şarkısı

16.

- Servetifünun Dönemi bağımsız sanatçılarından biridir.
- Roman ve hikâyelerinde Ahmet Mithat Efendi'nin ekolünü sürdürmüştür.
- Sohbet ve fıkralarında yaşadığı dönemin tüm ayrıntılarını yansıtmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bazı özellikleri verilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Tesadüf
C) **Gülüp Ağladıklarım**
E) Pençe
- B) Şıpsevdi
D) Edebî Hatıralar

17.

- Şiir dili olarak İstanbul Türkçesi esas alınmıştır.
- "Türkçeye Türkçe dil bilgisi hâkim olacaktır." görüşü savunulmuştur.
- Duygulardan ziyade fikir ön plandadır.
- Kolay anlaşılır imgeler kullanmaya özen gösterilmiştir.

Bazı özellikleri verilen edebî dönem veya topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Servetifünun
C) Yedi Meşaleciler
E) **Millî Edebiyat**
- B) Fecriati
D) Tanzimat

18. Yazarın bu romanı duygusal temanın ağır bastığı ilk dönem eserleri arasında yer alır. Romanda kahramanın yaşamı iki kesitte aktarılır. Önce; eğlence hayatına düşkün, muzip, yakışıklı, Paris'te eğitimini tamamlamış kurmay subay Nazmi, ikinci kesitte ise vatansever, mücadelecî ve cesur bir Nazmi görülür. Bunlarla birlikte dillendirilmeyen yasak bir aşk ve kahramanların iç hesaplaşmaları da okura yansıtılır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) **Reşat Nuri Güntekin**
- B) Halide Edip Adıvar
- C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- D) Memduh Şevket Esendal
- E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

19. Gücünü gözlem, mizah ve yargıdan alan öyküleriyle tanınan sanatçı eserlerinde büyük şehrin tipik insanlarını ve bu insanların yaşamlarını işlemiştir. *On İkiye Bir Var* adlı eseri modern hikâyenin önemli örneklerinden biridir. *Keşanlı Ali Destanı* adlı oyun ise epik tiyatronun ilk ve en başarılı eseri olarak kabul edilir. Yazarlığının ileri döneminde konularını güncel olaylardan alan siyasal-sosyal taşlamaların ağır bastığı oyunlar yazmıştır.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Atılgan
C) **Haldun Taner**
E) Sadri Ertem
- B) Tarık Buğra
D) Sabahattin Âli

20. Anadolu insanı ve bu insanların sorunları Millî Edebiyat Dönemi romanlarının belli başlı temalarındandır. Bu temalar eleştirel bir bakış açısıyla özellikle İstanbul'dan Anadolu'ya giden kahramanlar etrafında şekillenir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen romanlar ve bu romanların kahramanlarından biridir?

- A) **Çalıkuşu – Feride**
- B) Bir Sürgün – Doktor Hikmet
- C) Kıralkı Konak – Naim Efendi
- D) Bir Kadın Düşmanı – Sara
- E) Sinekli Bakkal – Emine

21. Mehmet Akif Ersoy, her türlü olay ve düşünceleri manzum biçimde ustaca vermiştir. ---- adlı manzumesinde yaşlı bir adamın insanlara muhtaç ve yük olmamak için ilerlemiş yaşına rağmen kendi emeğiyle geçinmeye çalışması ve hastalanması anlatılır. ---- adlı manzumesi ise İslam tarihinden alınmış dürüstlük temalı bir hikâyedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Hasta – Köse İmam
- B) Koca Karı ile Ömer – Küfe
- C) Seyfi Baba – Hasta
- D) **Seyfi Baba – Koca Karı ile Ömer**
- E) Küfe – Hasta

22. İnsanı birey olarak anlatmak, onun ruh halini, psikolojisini de anlatmayı gerektirir: Bu yüzden okur sıkça, anlatıcının aradan çekilişine tanık olur ve kahramanların psikolojilerine, bizzat kendi anlatımlarından tanıklık eder. Bu da anlatıcı çokluğunu, dış dünyanın ve bireyin psikolojisinin birbirine girmesini tetikler. Kısacası hayatın karmaşasının gerçekliği, metnin karmaşası düzlemlerle hissettirilir. Bunların yanı sıra, tekniğiyle de apayrıdır *Tutunamayanlar*. İç konuşma tekniğini yetmiş sayfadan fazla, sırf kahramanı daha iyi anlatmak adına; belirli bir hız olmaksızın, noktalamasız iç içe geçmiş düşünceler şeklinde görmek mümkündür.

Bu parçadan hareketle postmodern romanla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bu tür eserlerde amaç olay anlatmak değil, olayın yarattığı izlenimleri anlatmaktır.
- B) Yazar, anlatımın bir kurmaca olduğunu okura hissettirir.
- C) Bir eserde ilahi, gözlemci ve kahraman bakış açısı iç içe kullanılır.
- D) Kahramanın iç dünyası; yalnızlığı, bunalımı, gerçeklik anlayışı dile getirilir.

E) Yazar, romanın akışında bunalımlı kahramanın sıkıntılarını çözüm üretir.

23. *Esir Şehrin İnsanları*, *Esir Şehrin Mahpusu* ve *Yol Ayrımı* adlı eserlerden oluşan "Esir Şehir Üçlemesi" Mütareke Dönemi İstanbul'unun içinde bulunduğu kargaşayı, yozlaşmayı ve Anadolu Hareketi'ne bakışı yansıtmaya açısından oldukça önemlidir. Olaylar Kamil Bey ve ailesi etrafında gelişir. Yazarın gerçekçi gözlemleri, farklı insan tiplerini betimleme ve konuşturmadaki başarısı çok dikkat çekicidir.

Bu parçada söz edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarık Buğra B) Kemal Tahir
- C) Ahmet Hamdi Tanpınar D) Kemal Bilbaşar
- E) Cevdet Kudret

24. Gerçeği olduğu gibi anlatmak imkânsızdır. Dış dünya duyguların yanılmasıyla ulaşır insana. O halde her insan dış dünyayı farklı algılar. Dolayısıyla şair şiirde izlenimlerini anlatmalıdır. İzlenimlerini kapalı anlatmalı ki anlam zenginleşmelidir. Anlamın zenginleşmesi için de imgelere başvurulmalıdır. Musiki ve ahenk, kusursuz bir biçim mutlaka ön planda olmalıdır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm B) Parnasizm
- C) Realizm D) Natüralizm
- E) Sembolizm